

27 juni 2018

Ontmoeting met een delegatie van Turks-Cypriotische politici

In zijn hoedanigheid van IPU-facilitator voor Cyprus ontving senator Pol Van Den Driessche, tevens voorzitter van de Belgische IPU-groep, op hun verzoek twee Turks-Cypriotische politici, dhr. Fikri Toros van de Turks-Republikeinse Partij (TCP) en dhr. Oğuzhan Hasipoğlu van de Partij van Nationale Eenheid (UBP). De delegatie werd begeleid door mevr. Müjde Inançoğlu, van de Turks-Cypriotische Vertegenwoordiging in Brussel.

De [Groep facilitatoren voor Cyprus](#) van de IPU telt drie leden. Naast dhr. Van Den

Driessche maken ook een Iers en een Portugees parlementslid deel uit van de Groep. De Groep heeft tot doel de parlementaire contacten tussen de twee gemeenschappen op het eiland te bevorderen en brengt daartoe elk jaar in het kader van een IPU-Assemblee vertegenwoordigers van de politieke partijen van de Grieks-Cypriotische en de Turks-Cypriotische gemeenschap samen. Dhr. Van Den Driessche zat reeds drie van die vergaderingen voor. Tijdens de laatste zitting van de Assemblee in maart 2018 kwam de Turks-Cypriotische delegatie om onduidelijke redenen echter niet opdagen.

In het kader van zijn functie als IPU-facilitator (sinds oktober 2015) had dhr. Van Den Driessche ook al verschillende ontmoetingen met de ambassadeur van de Republiek Cyprus en de Turks-Cypriotische vertegenwoordiging in Brussel. In mei II. bezocht hij nog (Grieks-)Cyprus in het kader van een zending van de bilaterale IPU-sectie Griekenland-Cyprus. Als facilitator stelt Pol Van Den Driessche zich steeds op de lijn van de VN-resoluties en de afspraken daaromtrent binnen de IPU.

De twee bezoekers gaven hun visie op de redenen voor de mislukking van de onderhandelingsronde in Crans Montana en op wat er moet gebeuren om de onderhandelingen opnieuw vlot te trekken zodat het eiland eindelijk herenigd kan worden. Zij wezen erop dat de Turks-Cypriotische

gemeenschap steeds heeft ingestemd met de voorstellen vanuit de VN om tot een regeling van het conflict te komen en ook nu nog steeds bereid is om op basis van het non-paper van secretaris-generaal Guterres van juni 2017 voort te werken. De Grieks-Cypriotische zijde beweert dat ook te willen maar stelt in feite voorafgaande voorwaarden (bijvoorbeeld in verband met de rol van Turkije als garant) die juist het voorwerp van onderhandeling zouden moeten zijn. In feite willen zij geen machtsdeling op basis van gelijkheid van de twee gemeenschappen en willen zij het feitelijke machtsmonopolie dat zij nu hebben en waarbij zij internationaal heel Cyprus vertegenwoordigen, behouden. Dat is onverenigbaar met de basisprincipes die de VN voor een regeling vooropgesteld heeft.

De EU heeft die Grieks-Cypriotische houding wezenlijk versterkt door heel Cyprus als lidstaat te aanvaarden zonder dat het conflict geregeld was en dus met enkel de Grieks-Cypriotische zijde als erkende vertegenwoordiger. Protocol 10 bij het toetredingsverdrag voor Cyprus bepaalt weliswaar dat het Turkse deel van Cyprus geholpen moet worden in zijn ontwikkeling en voorbereid moet worden op het overnemen van het *acquis communautaire* in het vooruitzicht van een hereniging van het eiland maar daar is door Griekse tegenstand niets van in huis gekomen.

Om de impasse te doorbreken is het nodig om de civiele maatschappij veel meer bij het onderhandelingsproces te betrekken. Volgens de delegatie is de Grieks-Cypriotische publieke opinie onvoldoende geïnformeerd over de federale optie, waardoor die ook niet voldoende gesteund wordt. Ten tweede moet er veel meer druk komen vanuit de Europese Unie. De Europese Commissie moet haar huidige passiviteit laten varen en haar verantwoordelijkheid tegenover de Turks-Cyprioten op basis van het toetredingsverdrag voor Cyprus ernstig nemen. Er is een *carrot-and-stick* aanpak nodig tegenover alle betrokken partijen. De Turks-Cypriotische gemeenschap moet ook meer toegang krijgen tot internationale fora, zodat zij haar stem beter kan laten horen.

Senator Van den Driessche stelde vragen over de rol en de invloed van Turkije in het conflict en de impact van de verslechterde relaties tussen de EU en Turkije in dat verband. Hij ging ook nader in op de betwistingen in verband met de exploitatie van de Exclusieve Economische Zone (EEZ) van Cyprus, meer bepaald de mogelijke olie- en aardgaswinning.

De delegatie stelde dat de twee Cypriotische gemeenschappen het er al sinds 2012 over eens zijn dat de EEZ federale eigendom is en de opbrengsten dus aan beide gemeenschappen toekomen. De Turkse zijde stelde daarom voor om voor de exploratieactiviteiten in de EEZ een gemeenschappelijk orgaan op te richten. Pas toen dit verworpen werd, heeft zij haar deel van de EEZ opgeëist en haar toevlucht genomen tot een bilaterale overeenkomst met Turkije voor eigen exploraties. De Turks-Cypriotische gemeenschap zou het liever anders willen maar Turkije is het enige land dat haar belangen als gelijkwaardige gemeenschap binnen Cyprus verdedigt. Dat maakt van haar geen Turkse marionet, zoals sommigen het voorstellen.

De delegatie beloofde ook nog na haar terugkeer te zullen nagaan wat er mis liep met de Turks-Cypriotische vertegenwoordiging op de laatste vergadering met de Groep van IPU-facilitatoren in Genève in maart 2018.